

København den 14. februar 2012

Replik

Hvorfor er det forbudt at tale om psykiatriske sengepladser?

Otte ledende psykiatere skrev den 12. februar et Åbent brev om, at der ikke er behov for flere senge i psykiatrien. Nu tager Dansk Psykiatrisk Selskabs bestyrelse og hvidbogsudvalg til genmæle.

Er der sengepladser nok til de allermest syge psykiatriske patienter? Eller har vi fået nedlagt for mange senge? Eller skal man slet ikke bruge penge på flere senge, men behandle alle psykisk syge ambulant?

Det er nogle af de spørgsmål, der i de seneste dage har fået bølgerne til at gå højt i medierne. Og har fået otte ledende psykiatere til at skrive et åbent brev.

Diskussionen kan godt efterlade det indtryk, at Dansk Psykiatrisk Selskab ønsker at rulle udviklingen tilbage til tidligere tiders asylpsykiatri, hvor målet alene var opbevaring af patienterne.

Det er ærgerligt. For det er bestemt ikke tilfældet!

Ikke enten-eller, men både-og

For os at se er der nemlig ikke tale om et enten-eller, men om et både-og.

Vi har gang på gang sagt, at psykiatrien har alt for få ressourcer. Der er brug for et markant økonomisk løft, så vi både kan få flere sengepladser og få styrket den ambulante behandling. Vi er også helt enige i, at psykisk syge så vidt muligt skal behandles ambulant. Omdrejningspunktet for moderne psykiatri er den ambulante behandling.

Men vi er samtidig overbeviste om, at nogle – meget syge – patienter i særligt akutte faser af deres sygdom har brug for den behandling, ro og pleje, der kun opnås igennem en indlæggelse. En opfattelse, der i øvrigt deles af de engelske psykiatere, jf. en artikel i det ansete tidsskrift Lancet sidste år.

Desværre kan vi i dag ikke altid tilbyde en seng – selv ikke til patienter, der har akut behov for det. For der er ganske enkelt ikke sengepladser nok. Det er situationen i al sin enkelthed.

20 procent færre senge på otte år

Hele diskussionen udspringer af den nye hvidbog, som Dansk Psykiatrisk Selskab netop har offentliggjort.

I hvidbogen konstaterer DPS, at der er en stigende mismatch mellem produktion og ressourcer. På bare otte år – fra 2000 til 2008 – er antallet af mennesker med kontakt til psykiatrien steget med 40 procent, mens antallet af sengepladser i samme periode er reduceret med 20 procent.

Den voldsomme reduktion i antallet af senge gør det svært/umuligt for den ambulante psykiatri at følge med. Samtidig er nogle patienter i perioder så syge, at et ambulant tilbud ikke er intensivt nok. De har brug for at 'blive taget ud af cirkulation' og blive indlagt i en periode.

Manglen på senge er dermed ikke kun et problem for patienter og pårørende, men også for psykiaterne og alle andre ansatte på området, der gerne vil levere en forsvarlig behandling.

Det nytter ikke, at sengepladser er et tabuord

Dansk Psykiatrisk Selskab

www.dpsnet.dk

Psykiatrisk Center København, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø

Tlf. 35 45 62 12

Formand: Jeanett Bauer: jeanett.bauer@gmail.com

Sekretær Susie Brøndum: susie.broendum@regionh.dk

Dansk Psykiatrisk Selskab

Men i så fald handler det vel om hurtigst muligt at få udbygget og styrket den ambulante behandling, vil nogen måske indvende. Den målsætning er vi helt enige i. Vi ser meget gerne, at distriktspsykiatrien, OPUS og de opsøgende teams får tilført flere ressourcer!

Men man bliver altså også nødt til at forholde sig til virkeligheden. Sådan som den opleves netop nu af de hundredvis af psykiatere landet over, der hver eneste dag året rundt har til opgave at prøve at hjælpe meget syge psykiatriske patienter og deres pårørende. Og de melder entydigt: Der er alt for få senge!

Der er flere grunde til, at det er nødvendigt med flere senge.

De patienter, der indlægges, er typisk meget syge og har brug for medicinsk behandling. Men hvor det kan tage uger, før medicinen begynder at virke, sætter bivirkningerne ofte ind med det samme. Skal man undgå, at patienterne opgiver behandlingen igen, vil nogle have brug for at blive indlagt i en periode.

For psykiateren er nogle få dage heller ikke altid nok til at afgøre, om man er på rette vej mht. at bekæmpe selvmordstanker og hallucinationer. Derfor har man ind imellem brug for at indlægge nogle patienter i lidt længere tid.

Efter DPS vurdering har vi nu nået smertegrænsen, hvad sengepladser angår. I hvidbogen har vi derfor anbefalet, at antallet af senge øges igen, så de allermost syge patienter i en kort periode kan få den fornødne ro og pleje.

Ingen facitliste

Vores bedste bud er, at der er behov for en stigning i antallet af sengepladser på imellem 15 og 20 pct. – et skøn, der i øvrigt lægger sig tæt op ad den psykiatriplan, som det psykiatriske selskab i Norge har udarbejdet. Der findes – så vidt vi ved – ikke nogen facitliste. Så der er alene tale om et kvalificeret bud.

Danmarks Radios undersøgelse

Efter offentliggørelsen af hvidbogen har Danmarks Radio gennemført en spørgeskemaundersøgelse hos DPS' medlemmer med henblik på at kortlægge, hvordan de danske psykiatere oplever situationen.

Omkring 400 psykiatere besvarede spørgeskemaet. Rigtig mange svarede, at de hver eneste uge oplever, at de pga. pladsmangel må udskrive patienter, før de er helt færdigbehandlede. Eller at de må genindlægge patienter, der pga. pladsmangel er udskrevet for tidligt.

Det er ikke tilfredsstillende – hverken for patienten, de pårørende, distriktspsykiatrien eller for samfundet. Og det er bestemt heller ikke tilfredsstillende for den psykiater, der har ansvaret for behandlingen.

Ingen kan være tjent med, at der ikke er en hospitalsseng, når man har akut brug for det. Og ingen kan være tjent med at blive indlagt igen og igen, blot fordi at man hver gang udskrives for tidligt.

Det bekræfter os i, at vi havde ret, når vi i hvidbogen påpeger, at antallet af sengepladser er for lavt.

Processen bag hvidbogen

DPS' hvidbog 2012-2020 er resultatet af mange måneders grundigt forarbejde. For at sikre konsensus om synspunkter og anbefalinger blev hvidbogen i oktober sendt i høring hos hele medlemskredsen.

Vi modtog en hel del høringssvar. Der var dog kun to – 2 – ud af DPS' knap 1100 medlemmer, der har sendt høringssvar, der handlede om, at de ikke mente, at flere sengepladser ville være nogen god ide.

Når otte ledende psykiatere nu, her fem måneder efter høringen er afsluttet, melder ud, at der er sengepladser nok, må vi bare svare, at rigtig mange af vore medlemmer altså er uenige med dem.

Dansk Psykiatrisk Selskab

www.dpsnet.dk

Psykiatrisk Center København, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
Tlf. 35 45 62 12

Formand: Jeanett Bauer: jeanett.bauer@gmail.com
Sekretær Susie Brøndum: susie.broendum@regionh.dk

Dansk Psykiatrisk Selskab

Måske bliver fremover sådan, at selv de allermest syge psykiatriske patienter med held kan behandles ambulant. Men som situationen ser ud lige nu, er vi nødt til at fastholde, at man overalt på de psykiatriske hospitalsafdelinger landet over oplever en akut mangel på senge.

Venlig hilsen

Dansk Psykiatrisk Selskabs Bestyrelse og
Dansk Psykiatrisk Selskabs bestyrelse Hvidbogsudvalg

Dansk Psykiatrisk Selskab

www.dpsnet.dk

Psykiatrisk Center København, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
Tlf. 35 45 62 12

Formand: Jeanett Bauer: jeanett.bauer@gmail.com
Sekretær Susie Brøndum: susie.broendum@regionh.dk